(ఆంధ్రజ్యోతి వీక్లీ ; జనవరి 1969)

మిస్టేక్

"డర్టీ న్యూసెన్స్!" అని పైకే విసుక్కుంది శ్యామల. అప్పటికింకా శేఖరం గుమ్మందాటి వుండడు.

మూడు రోజుల్నుంచీ శేఖరాన్నెలా గయినా హర్ట్ చెయ్యాలనుంది.

అతను తల్చుకొంటే తనకి రాబోయే అప్రతిష్ఠని ఒచ్చేసిన ఆపదనీ "ఏమీ లేమి పో"మ్మని తీసి అవతల పారెయ్యగలడు. అలా అతను చెయ్యడని ఖచ్చితంగా తెలిసేవరకు అతని అవసరం చాలా ఉంది తనకి.

అయినా సరే తను బాధపడ్డానికతనే కారణం అన్న సంగతి పదే పదే మనసులో మెదుల్తోంది. మనసంతా అదే ఆలోచన.

ఒక్క తెలివి తక్కువ పని; శాశ్వతమైన ముద్ర.

అతనికి శిక్ష లేదు; సరికదా. కొంచెం బాధకూడా లేదు, తనని ఆపదలో ముంచేసు. అనుమానం చేసేసు. ఫూల్ చేసేడు....హర్ట్ చేస్తున్నాడు. ఇది చాలా అన్యాయం. తననింత చిక్కుల్లో పెట్టినందుకు అతన్ని గట్టిగా ఒకదెబ్బ కొట్టడానికీ, ఘాటుగా కోప్పడడానికీ కూడా వీల్లేక పోవటం దారుణం....ఓపికుంటే ఓ ఏడుపు ఏడ్చి వూరుకోవచ్చు....

"అలా మూడీగా అయిపోకు శ్యామూ. మనం దీనికేదో సొల్యూషన్ ఆలోచిద్దాం అంటాడు, ఆ అనేదెదో కమాండింగ్‌గా, డిమాండింగ్‌గా మొగవాళ్ళా అనడేం; తనక్కూడా ఏదో ప్రమాదం జరిగిపోయినట్టుగా మొహం దీనంగా పెడతాడేం!

"మనం తప్పకుండా పెళ్ళి చేసుకోగలం" ఎప్పట్నుంచో అంటున్నాడు మరి అలా గిల్టీగా పెడతాడేం, మొహమూ గొంతుకా?....నిన్ననొకసారి అనిపించింది; ఈ అపసవ్యంపల్లి పిరికివాణ్ని కొసాకి మెడకి తగిలించుకోడం కంటే ఈ తెలివి తక్కువ వ్యవహారం ఇక్కడితో మరచిపోయి....కొత్త బతుకు వెతుక్కుంటే మంచిదేమోనని.

"సొల్యూషన్" ఆలోచిస్తానంటాడు. తన మనస్సులో ఆలోచనని పసి

గట్టినట్టు. "ఇదేదో ముదరకుండా చూసుకుందాం" అనేగా, అతనుద్దేశం !.... ఎంత దారుణం, ఎంత రాక్షసం,

అవును నిజమే. ఆ ఆలోచన ఇద్దరిలో మొదట తనకే వచ్చింది.... అయినా, ఎందుకో అతనిదే అన్యాయంలా వుంది. ఇందులోకూడా ఏదో మిస్టేక్ వుంది. తనకి అదే ఆలోచన కలిగినప్పుడు అది తనకి అవసరంలా తోచింది. అదే అతనికి స్ఫురించగానే అందులో అతని స్వార్థం. ప్రయోజనం ఏదో ఇమిడి వున్నట్టు అనుమానం పీడిస్తోంది.

బాగా చదువుకొన్నానని, సుళువుగా ఎవరితోపీలోనూ పడనని తనకి గర్వం. ఆ గర్వమే తన అహం. ఎత్తిన తల ఎత్తినట్టే వుంది. అహం దెబ్బ తింది. అహర్నిశలూ భయపెట్టే సమస్య ఒచ్చిపడింది.

........భయం........

భయపడవలసిందేమీ లేదు. దీనిచుట్టూరా వున్న చీదరతప్ప.

ఆడదీ మగవాడూ ప్రేమించుకోడం సహజం; కలిసి తిరగటం సహజం. ఇంటిమసీ కూడా సహజమే.... సుఖం వెనుక కష్టం వుంటుందంటారు. కష్టానికి తను ఎప్పుడూ భయపడలేదు. రకరకాల ఆపదల్లోంచి దర్జాగా అందర్నీ ఎదిరించి తప్పుకున్నది తను.

ఇది న్యూసెన్సు. చీదర, ఈ క్షుద్రాన్ని ఎదిరించి తప్పుకోడం కష్టంగా వుంది.

2

"శేఖరం!"

రోడ్డవతల పదమూడో నెంబరు బస్సు కోసం పరుగెత్తుతున్నాడు. శేఖరం. ఇవతల్నుంచి శ్యామల కేక.

బస్సు తప్పిపోయినవాడి మొహంపెట్టి యిటు తిరిగాడు శేఖరం.

అక్కడతను,

ఇక్కడ తను

శ్యామల అటువెళ్ళాలని ముందుకు వంగింది. కఠోరంగా హారన్ మ్రోగించుకొంటూ అసహ్యంగా అడ్డం వచ్చింది జీపు పడిపోబోయి నిలదొక్కు-

కుంది. ఆ [illegible] [illegible] రోడ్డుకు అటూ ఇటూ అరవై సెంకడ్లు ఎడబాసి వుండడం....చిరాగ్గావుంది. అతనెందుకు తనవేపు రాకూడదు; నిన్నటిదాకా అలా వచ్చినవాడేగా! ఇప్పటికిప్పుడు ఈ నిరుత్సాహం. ఈ పిరికితనం, పలాయన మంత్ర పఠనం [illegible]?

కాదేమో?

రాదేమో,

డర్టీ స్కౌండ్రెల్స్!.... వస్తే రానీ, పోతే పోనీ-అటు చూడకు. పిలవడం అయిందిగా.

వచ్చేడు.

రెండు చేతులూ పట్టుకున్నాడు. "నువ్విలాంటి పని ఎప్పుడూ చేయనని నాకు మాటివ్వాలి."....చప్పున విదిలించింది, చేతుల్ని. ఆహా! ఏం ఐడియా!.... [illegible] క్రీపర్! నేనాత్మహత్య కోసం ప్రయత్నించనని మాటివ్వాలి....అంత బుద్ధిహీనురాల్నని అనుకుంటున్నాడా?—అనుకోవడమేమిటి, అంటున్నాడు.... ఆ మాత్రం అర్థం చేసుకోలేక పోయిన దానికి ఇన్నాళ్ళూ కలిసి తిరగడాలూ, ఈ స్నేహం, ఈ ఇంటిమసీ ఎందుకు?

ఆపదలు మనుషుల్లో మంచిని, ఔదార్యాన్ని, హృదయవైశాల్యాన్ని, ఎవతలి మనిషిని అర్థం చేసుకొనే సహృదయతని పెంచుతాయంటారు. నిజమేనా? వాకర్ని గూర్చి మరొకరు నీచంగా; హీనంగా నిందాత్మకంగా వూహించుకోడం నేర్పుతాయేమో!

నడక

నిశ్శబ్దం

"నేనంత పిరికిదాన్ననుకున్నావా?" "నేను నీ అంత విశ్వాసఘాతకు రాల్ననుకున్నావా?" ఏమిటో, ఏదో ఘాటుగా అనాలని. అతన్ని గాయపరచాలని వుంది....అడగలేకపోతున్నది. కసిగా వుంది....అతను చాలా లవబుల్ గా బిహేవ్ చేస్తూ తనని గాయపర్చాడు.

"మీరూమ్‌కే వెళ్తున్నాను," నీరసంగా నవ్వాడు.

"నేను నీకోసమే బయల్దేరి వచ్చాను,"

శత్రువుల్లా పొడి పొడి పలంరింపులు . . "నిన్నటిదాకా వొకరి నొకరు పంచప్రాణాలుగా, కట్టుకున్న బట్టకంటె అపురూపంగా చూసుకొంటున్న

ప్రేయసీ ప్రియులం మేము!".... ఏకాంతం కావాలి.... అక్కడ. చూపిస్తాను. తడాఖా....

"పద"

"పగోడా దగ్గిరికి" అలవాటైన కాళ్ళు అలవాటైన చోటికి తీసుకు వెళ్తున్నాయి. .. హఠాత్తుగా ఆగింది. శ్యామల, "నేనటువేపు రాను,

"అదేం!"

"అక్కడి ఆ బీచ్ రోడ్డున అంతా ఛండాలం, సభ్యత లేకుండా మొగాళ్ళు"

"ఒస్సి! మొగాళ్ళంటే ఇన్నాళ్ళూ లేని భయం" మాకరీతో జోడించి నట్టున్న నవ్వు.

"భయమా....?హుఁ! అసహ్యం!"

ఆమెకి అసహ్యం; అతనికి భయం.

"పోనీ ఇటు వెళ్దాం పద...."

"ఇటూ రాను."

"ఇటేమిటుంది? ఓహో; వుమెన్స్ హాస్టలా?? హ్హహ్హహ్హ! వెనకటి కెవతో, తనకి ఆడాళ్ళంటే అనుమానం మొగవాళ్ళంటే మొహమాటం అన్నాదిట!"

"మనకి జోక్సొక్కటే తక్కువొచ్చాయి!"

అయింది, మళ్ళీ నేరస్తుడి మొహం పెట్టేసేడు.... అనుకున్నదేగా; హర్ట్ చేయాలని!

అతను హర్ట్ అవలేదు.... నక్క వినయం....మాకరీ.

"మరెక్కడికి వెళ్దాం?"

"నాకొక పందరూపాయలు తెచ్చి ఇయ్యి." ప్రతిధ్వనిలా వచ్చింది డిమాండ్.

". . ,"

"ఛీ" మొహం పక్కకి తిప్పుకుంది.

"అదికాదు శ్యాం...." —రోడ్డుమీద బ్రతిమాలుకోవడం కష్టం. .

"నిన్నడక్కూడదనుకుంటూనే అడిగేను."

ఆ పరిస్థితి కడుపులో పెట్టుకుని, అంత వేదన గుండెలో దింపుకొని, అలాటి వెచ్చటి నీళ్ళు కళ్ళలో తిరుగుతూండగా ఆడది రోడ్డుమీదా ఎలక్ట్రిక్

పోల్చి అనుకుని నిల్చుంటే శేఖరంలాంటి మొగవాడు తట్టుకోలేడు. అసలు గొప్ప గొప్ప వక్తల దగ్గర్నుంచి నోటికొచ్చినట్టు వాగేసే గిరీశంలాంటి వాళ్ళ వరకు ఒట్టి మూగవాళ్ళు అయిపోయే పరిస్థితి అది.

విడమర్చి చెప్పాలని వుంది.

"ఆడదాని శరీరాన్ని వాడుకొన్నందుకు మొగవాడుగా నువ్వు చెల్లించ వలసిన మూల్యంగా నేను అడగడంలేదు.నాకు వేరే పనుండి అడుగుతున్నాను" అని ఆమెకి,

"నేన్నీపట్ల చేసిన అపచారానికి పరిహారంగా నువ్వు వందరూపాయలు అడుగుతున్నావని నేను అనుకోడంలేదు, నీ ప్రోగ్రాం ఏమిటని భోగట్టా చేసే వుద్దేశంతో—" అని అతనికి.

నేనేం అన్నాను? డబ్బుకావాలన్నాను. రోజూ అడుగుతున్నానా?.... ఇచ్చేదమే....ఎందుకు-నిజంగా అవసరమా—ఇలాంటి వన్నీ విడమర్చి చెప్ప డం; అసలు చెప్పవలసిరావడం ఇంకా దైన్యంకాదా" అనుకొని బిగిసిపోయిం దామె.

"ఇలాటి మాటలన్నీ యిక్కడ రోడ్లుమీద ఇంతమందిలో ఎలా చెప్ప డం" అని అతను సాహసించలేదు.

3

చిన్నప్పుడు కలకత్తాలో నాన్నగారితో గార్డన్ వుడ్రఫ్ కంపెనీకి వెళుతూవుండేది. అక్కడ ఒక ఆంగ్లో ఇండియన్ లేడిటైపిస్టు; నెలలో ముప్ఫై రోజులూ ఒక్కరోజు కూడా తప్పకుండా రోజూ ఆఫీసుకొచ్చేస్తూ ఉండేది, చాలా హుషార్గా, ఎంతో చలాకీగా, ఆరోగ్యంగా వుండేది. ఆమెకేమి బాధలులేవా అనిపించే, అమ్మ నాకసారి అడిగేసింది, "అమ్మా, ఇంగిలీషువాళ్ళు ముట్టవరా?"

ఏ సబ్జక్టయినా సరే డౌటొస్తే ఇంగిలీషులో వున్న పుస్తకం రిఫర్ చెయ్య డమే అలవాటు. వాళ్ళేం చేస్తారో; ఇలాంటి ఆపద వస్తే.

అవును. రాకుండా ముందే జాగ్రత్త పడతారు. ఇక్కడ పడుతున్నారు... తనుకూడా....పొరపాటున ఒక్కరోజు జాగ్రత్తగా వుండడం మరిచిపోయింది.

అది మరపుకాదు,, ఏదో ఎక్స్టసీ. టైమ్‌లేదు., వుండదు, ఇన్స్పిరేషన్‌కి కామన్‌సెన్సు" స్లీపింగ్‌డోస్,, మొత్తంమీద జరిగింది పొరపాటు. వాళ్ళు మిస్టేక్ అంటారు,, పిల్లల్ని ఎవరికేనా చూపిస్తూ వేళాకోళానికి అవర్ ఫస్ట్ మిస్టేక్, సెకండ్‌మిస్టేక్ అంటారుట,

ఈ మిస్టేక్స్ రెక్టిఫై చేసుకోవాలంటే,. వాళ్ళ పద్ధతులేమిటో!?

కాకతాళీయంగా యిచ్చింది. రోజీ, ఈ పుస్తకం చూడు, బాయ్ ఫ్రెండ్సున్న నీలాంటివాళ్ళు చదవ్వలసిందొక ఎస్సేవున్నాదిందులో,"

"ఎబార్షన్" ఎ గరల్స్ స్టోరీ, "నలభైమూడో పేజీ అండర్‌లైన్ చేస్తున్నాది. తను చూసీ చూడకముందే నిర్మలా శ్రీనివాసన్ అందుకుంది; పుస్తకాన్ని.

"ఏం" నువ్వూ అలాంటి ఫిక్స్‌లో పడ్డావేమిటి?" హాస్యం చేసింది శ్యామల,

"నువ్వూ అంటున్నావు; నువ్వు పడ్డావేమిటి కొంపతీసి!" అని తిరగ్గొట్టింది నిర్మల.

"అది కాదు. శ్యామలమొహం ఎఱ్ఱబడింది, "ఆ పుస్తంలో గరల్‌లాగ అనబోయాను"

"పుస్తకంలో గరల్‌లాగ అవడానికి నేనేం మీలాగ మిస్"ని కాను. ఇవన్నీ మిస్‌లు చేసే మిస్-టేక్స్!"

"అలా అని రూలేమీలేదు. మిస్ట్రెస్‌లుకూడా ఒక్కొక్క నెల మిస్ అయ్యారంటే ప్రైస్ తప్పదు" అనిరోజీ హెల్ప్ చేసింది.

"మాటవరసకి మొగుడు ఫారిన్‌లోవున్న శ్రీమతి ఒకావిడ ఉన్నదనుకో" శ్యామలకి బలంవచ్చి నిర్మలమీద పెర్సనల్‌గా కలియబడ్డాది.

ఆ పుస్తకంలో వ్యాసం.... ఒకమ్మాయియుంటుంది. పాపం.. ప్రేమించి నబ్బాయే అప్పటికప్పుడు పెళ్ళి చేసుకోవాలంటే ఏవో అడ్డున్నాయి.

"తనలాంటి కేసే!"

ఆమెకి ఎవరో టెలిఫోన్లో చెప్తారు. నీకు ఇలాంటిలాంటి ఆపద వచ్చిందటగా. మేం వున్నాం నీకేం భయంలేదు? రేపు సాయంత్రం ఐదింటికి, ఫలానా హోటలు గుమ్మందగ్గిర గులాబీరంగు డ్రెస్‌తో నిలబడు. మా కార్లో నిన్ను హాస్పిటల్‌కి తీసుకొస్తారు. అంతా సుళువుగా. నొప్పిలేకుండా త్వరగా జరిగి

పోతుంది. మళ్ళీ ఎనిమిది లోపునే నిన్ను ఆ హోటల్ దగ్గిర మాకార్లోనే దిగబెట్టేస్తారు. 500 డాలర్లు తెచ్చుకో,. మిగిలిన ట్రీట్ మెంట్ మీ ఇంటిదగ్గిరే....

ఆమె ఒప్పుకుంటుంది. తప్పదు కద?

500 డాలర్లు .... చాలా ఎక్కువేమో రూపాయల్లోకిమారిస్తే 3,750 అవుతుంది. వాళ్ళ దేశంలో డాలర్లు రూపాయల్లాంటివేమో. పోనీ అలా అయినా 500 రూపాయలంటే ఎక్కువ సొమ్మేకదా? ఎంత పెద్దతప్పైనా అంతకంటె పెద్ద జరిమానా కాదా. అది?

అంతా చాలా బాగా జరిగిందట. పైగా ఆ 500 డాలర్లూ ఆమె ప్రియుడే సేకరించి ఇచ్చేట్ట.

తనకి? — అతనివ్వలేదు.... అడిగిందంటే ....

పడగాలి కాబోలు. అలా ఆధారపడాలికాబోలు, తప్పుచెయ్యడానికీ, తప్పులోంచి మర్యాదగాగాని అమర్యాదగాగా నితప్పుకో మనికీ, ప్రాక్పశ్చిమాల తేడాలేకుండా ఆడదిమొగాడిమీదనే ఆధార పడాలి కాబోలు .... మామిడిచెట్టును అల్లుకొన్నదే మాధవీలతొకటీ. బాష్? షియర్ నాన్సెన్స్? బంకమ్.

"మా వీధిలో వొక ముసలావిడ వున్నాది. ఆవిడికి ఇదొక రెగ్యులర్ ప్రాక్టీసూ. నెలకి నాలుగు కేసులు కనీసం తగుల్తాయి— నేటివ్ ఆపరేషన్ లాంటిదేదో చేస్తుందనుకుంటాను, నోట్లో కేవో మందులుకూడా ఇస్తుంది"అంది నిర్మలా శ్రీనివాసన్.

"పోనిద్దూ, దర్టీ ఫెలోస్?"అని మొహం మడమట లాడించింది శ్యామల "నాలుగు కేసుల మీదా నాలుగు వందలు సంపాదిస్తుంది కాబోలు .... నాలుగు వేలు సంపాదించదనీగాక? ఛి ఛీ వెధవ బతుకు?" ఆడవాళ్ళ మధ్య కొచ్చేసరికి శ్యామల కన్సర్వేటివ్ అయిపోతే బతకడం కష్టమని ఆమె థియరీ.

"అలా అనకు. ఎవరి ఆపదలెలాంటివో?" అని సన్నాయి నొక్కు నొక్కింది రోజీ.

"వందలూ పుచ్చుకోదు. వేలూ పుచ్చుకోదు. కేసుకు యాభై రూపాయలు తీసుకుంటుంది. గ్యారంటీ ట్రీట్మెంటనీ, కాన్ఫిడెన్షల్గా వుంచుతుందనీ ఆవిడ దగ్గిరకొస్తారు." హుషారుగా ఇన్ఫర్మేషనిస్తోంది నిర్మల .... తన సంగతేమీ పసిగట్టి హెల్ప్ చేయడం లేకుకద?

"మీ వీధిలో నాకు తెలియని వాళ్ళెవరున్నా రోయ్!!సిన్సియర్గా; కాజువల్గా.

"అదేనోయ్;ఆ ఎర్రడాబా పక్కన పాత పెంకుటింటి లోపలి గదిలో— నల్లటావిడా, బక్కపల్చగా వుంటుంది చూశ్శేదూ? అన్నట్టొకసారి తేలుమంత్రం వేస్తుందని చూపెట్టేనే— అదు గావిడ!"

"ఓహో — ఎందుకిలాటి వెధవ పనులు చేస్తుంది."

"బావుందోయ్, నువ్వన్న మాట .... నీకు అది వెధవపన్లాగ కనిపించొచ్చు. కొందరి కదే అవసరం రావచ్చు. వాళ్ళ దృష్టిలో ఆ సమయంలో ఆవిడ దేవత."

"నా దృష్టిలో మాత్రం రాక్షసి! దాని కళ్ళుకూడా చెంగల్రావుపేట నూతుల్లాగ లోతుగా వుంటాయి. నల్లగా సన్నంగా చింపిరి జుట్టూ అవీ. షేక్స్పియర్ నాటకంలో విచెస్ అలాగే వుంటారు కాబోలు. అయితే మరి నాకు తెలియక అడుగుతాను! ఆవిడికి మొగుడ్లేడన్నావు కదా? మన సరస్వతిగారు పెట్టుకున్నంత బొట్టెందుకు పెడుతుంది?"

"అదా! .... ఆవిడ ఎదో శక్తిపూజ చేస్తుందట, ఆ పూనకం వున్నంత సేపూ బొట్టుపెట్టుకోవాలిట."

"దీనిశక్తి చల్లగావుండా! .... ఊఁహూఁ. అయితే పిల్లా పీచూ లేరు గాబోలు అందుకే ఇలాంటిపనులు చేస్తుంది.... పిల్లల్ని గన్న తల్లయితే ఇంతలేసి ఘోరాలు చేస్తుందా!"

"ఎందుకు లేరు! ఒక కొడుకున్నాడు, వాడికీఈవిడ చేసే పనులు నచ్చక వాళ్ళేనే వేరే ఎక్కడో కాపరం పెట్టేట"

"ఔను మరి .... ఇలాంటిపనులు చేసే స్వంత కొడుకైనా భరించడు"

* * *

డబ్బు తెచ్చీకూడా, గేటుదగ్గిర సారీ ఫేస్ కట్ చేసి నిలబడ్డాడు శేఖరం

"అదుగోనోయ్, నీ బాయ్ ఫ్రెండు"

"బాయ్ కాదు, ఫ్రెండూ కాదు"

"బాయ్ కాకపోతే గర్లంటావా?"

"గర్ల్స్ ఆర్ ఫార్ బెటర్."

4

"అచ్యుతమ్మ ఎవరు?"

"నేనే"

"అంజమ్మ పంపింది"

"కూర్చో"

"డబ్బు నిన్ననే పంపేను"

"ఇచ్చింది"

"ఆలస్యముందా?"

"లేదు"

లోపలి కెళ్ళిపోయింది.

చీకటి కొట్లు. పాతకాలపు ఇళ్ళు, ఆసుపత్రి వాసనే కాస్త ఇంపుగా వుంటుందనిపించే దుర్గంధం. ఏం చేస్తుందో, "నేటివ్ ఆపరేషన్" అంటే!.... మోటకత్తి పెట్టి పరపరమని కోస్తారా ఏమిటి చెప్మా?"

"ఈ డబ్బీలో ఎఱ్ఱమందు లేదేమే!" లోపల్నుంచి పెద్దకేక ,

జవాబులేదు. డబ్బీనేలకేసి కొట్టిన చప్పుడు. పది పదిహేను తిట్లు. "వెళ్ళు, వేగిరం పట్టా మనిషి కూర్చున్నాడని చెప్పు, ఇక్కడున్నట్లు రావాలి"

పక్కని సందులోంచి ఎవరో ఆడమనిషి నడచినట్టు మట్టెల చప్పుడు, తలుపు తియ్యడం; మళ్ళీ వెయ్యడం.

గుప్పుమని ఏదో నల్లమందువాసన్లా వచ్చిగదంతా కమ్మింది. అచ్చుతమ్మ నల్లమందేసుకుంటుంది కాబోలు.

"ఆ ఆను"

హడిలిపోయింది శ్యామల. తన పక్కనే మనిషి. ఎప్పుడొచ్చింది; ఎలా వచ్చింది.ఆశ్చర్యంలో నోరు తెరుచుకుంది.

నోట్లో ఏదో మాత్ర వేసింది, నల్లమందా! అడిగి వేయించు కోవలసింది. సమయానికి తెల్లారింది....

గోడనున్న అలమారు దగ్గిరకి వెళ్ళింది అచ్చుతమ్మ. "టేబిల్ మీద పడుకో పిల్లా"

"పిల్లిట" పిల్లి!." ఏం పిలుపు!.... చెప్పింది చెయ్యడానికి బుద్ధిపుట్ట నంత వెగటుగా వుంది.

"అచ్చుతమ్మ అలమార్లోంచి సామాను తీసింది, కత్తెర, ప్రాంగ్స్. దబ్బలంలు, నెత్తురు తుడవడానికి కాబోలు గుడ్డలు! గాజు గుడ్డ రీల్. ఆయింట్ మెంట్ ట్యూబ్,

"నేటివ్ ఆపరేషన్!"

బార్సరస్ ప్రిమిటివ్.

ఇంకెవరికైనా చేస్తూవుంటేకూడా చూడ్డం కష్టం. పోనీ అలా చూసినా బావుణ్ను. మళ్ళీ వస్తానని చెప్పేసే .... అబ్బ! ఈ పద్ధతి బాగులేదు.

మంచి పద్ధతులున్నాయిట .... చాలా జ్ఞానంతో వ్యవహరిస్తారు వాళ్ళు. అంటే శక్తిట పూర్వం. ఇప్పుడు జ్ఞానం అంటే మనీ .... బాగా డబ్బు పుచ్చుకుంటారు; రహస్యం తెలిసినట్టు మొహంపెడతారు. ఎప్రిన్స్, యూనిఫామ్స్ వేసుకొనే డాక్టర్స్ రహస్యాన్ని రహస్యంగా వుంచుతారని నమ్మకం కలగదు. వారు మన సర్కిల్స్‌కి దగ్గిరిగా రాగలరు. మనకు తెలిసిన వ్యక్తు లెవరి తోనో ఎక్కడో ఒకసారి నోరు జారితే .... బస్! న్యూసెన్స్ మళ్ళీ ఆరంభం.

ఎక్కడో చదివింది. ఎబార్షన్స్ లీగలైజ్ చేయాలని ప్రభుత్వం సంకల్పించ వచ్చుట. అయినాసరే అది రహస్యంగానే వుంచాలికదా .... లీగలైజ్ చెయ్యవలసిన సోషల్ సీక్రేట్.

అది పెళ్ళాడిన వాళ్ళకోసం.

వాళ్ళ సంతానాలు పెరక్కుండాను. దేశానికి అహార సమస్య పెరక్కుండాను. మనకోసం కాదు .... పెళ్ళికానివాళ్ళ సీక్రెట్స్ లీగలైజ్ చెయ్యబడవు .... మరి, అందుకే 500 డాల్లరు!

ఒళ్ళు తిరుగుతున్నాది. నిద్రవస్తున్నట్టున్నది. స్పృహతప్పి పోవడానికి మందిచ్చిందా? మందేమీ అక్కర్లేదు. ఈ గదిలో ఐదు నిముషాలు కూర్చుంటే చాలు! స్పృహ దానంతటఅదే తప్పి పోతుంది.

అచ్చుతమ్మ బల్ల మరోమాటు శుభ్రంచేసింది. తలగడా మీద దుమ్ము దులిపింది, ఒదల్లేదు. దుప్పటి అట్నుంచిటు తిప్పి తలగడా మీదుగా పరిచింది.... అక్కడ పడుకోమని ఇందాకే అన్నది. ఇప్పుడు అసలూరుకోదు,

"నా కక్కర్లేదు! వెళతాను"

లేపింది.

ఉఫ్!....

అచ్యుతమ్మ గభాల్నవచ్చి పట్టుకోకపోతే పడిపోయేది. "మతుందా లేదా." కసిరింది, తీసుకెళ్ళి బల్లమీద పడుకోబెట్టింది.

"నాకు తెలివి తప్పిపోతూందా?"

"ఊఁ."

"ఆపరేషన్ చేస్తారా?"

"అవును"

"ఆ కత్తెర, చబ్బలం. అవేనా?"

నవ్వింది "భయంలేదు. నొప్పెట్టదు"

"నా కొడ్డు"

"..............."

"ఒద్దంటే మాట్లాడవేం?"

"వెళ్ళి అబ్బాయిని మళ్ళీ బతిమాలుకుంటావా పెళ్ళిచేసుకోమని!!" చిరునవ్వులో వేళాకోళమేకాక ఏదో అపేక్ష కూడా వున్నట్టుంది.

"అవన్నీ నీకెందుకు"

"అంజమ్మ అంతా చెప్పింది."

"చెబితే చెప్పిందిలే...." తరువాత ఏమని దబాయించాలి? డాక్టర్ నోస్ యువర్ మిస్టేక్స్!

"మొగవాళ్ళు బతిమాలుకుంటే. వింటారా?....వింటే అదెంతకాలం?"

"నన్ను తీసికెళ్ళి రిక్షలో కూచోబెట్టు. నేవెళ్ళిపోతాను. ఇక్కడంతా వాసన. భరించలేకుండా వున్నాను!" బలం ఎరువు తెచ్చుకుని బల్లదిగి వచ్చింది.

లోపలిగదిలో బూట్ల చప్పుడు.

"అమ్మా;" మొగగొంతు పిలుపు.

"వచ్చే-" అచ్యుతమ్మ అటుతిరిగి కదిలింది. ఆ పిలుపు అచ్యుతమ్మకి కాదేమో, తననే ఎవరో అమ్మా అని పిలుస్తున్నట్టుంది. తియ్యగా ఉంది.

ఆ పిలుపు! మధురంగా వుంది ఆ పిలుపులోని భావం. మళ్ళీ మళ్ళీ వినాలనివుంది ఆ కంఠస్వరం. అంత తియ్యటి పిలుపు వుంటుందా? నేను అమ్మని పిలుస్తే అమ్మ అలాగ రెస్పాండ్ అవుతుందా?

కాబోలు,?

అచ్చుతమ్మ తలుపుదాకా వెళ్ళి వెనక్కొచ్చింది. "నా మాట విని ఇల్లు మీద పడుకో,"

"ఇక్కడ బాగానే వున్నాది"

"ఈ బెంచీ సన్నం, పడిపోతే కిందపడిపోతావు"

"ఫరవాలేదు; వెళ్ళు"

తలుపు మూసింది. గొళ్ళెంవేసిన చప్పుడు, తలుపవతల గుస గుసలు, తల్లీ కొడుకూ సంభాషణ....తియ్యగా పిల్చేకొడుకూ, అభిమానంగా మాట్లాడే అమ్మ-అంత మెల్లిగా మాట్లాడతారేం?

కడుపులో బిడ్డ....అతి నెమ్మదిగా మాట్లాడుతుంది....కదలికలే సంభాషణలు....ఎబార్షన్ కాకపోతే బిడ్డ పుడ్తుంది....బిడ్డమాట ఇప్పుడే వినిపించదు....వినిపించని చప్పుళ్ళకోసం వీనుల ఆదుర్దా. ఆ ఆదుర్దాలో ఆనందం.ఆ ఆనందంతోనే కాబోలు అమ్మ కాబోయే ఆడది పచ్చగా పుష్టిగా నున్నగా అయిపోతుంది. అమ్మా అని పిలవ వలసిన బిడ్డ కడుపులో వుంటేనే కావలసినంత ఆనందం....అమ్మా? అమ్మా? ఆదరం ఆపేక్షించినవారు అమ్మా అని పిలుస్తారు....అమ్మగారు....అమ్మ!

తలుపుదాకా వెళ్ళి వినాలనుంది "పడిపోతావు" అన్నది అచ్చుతమ్మ. అతనికి అమ్మ అచ్చుతమ్మ. అతని పేరు అచ్యుతరావా?

గొంతుకలు పెద్దవవుతున్నాయి.

తలుపుదగ్గిర మనుషుల సడి, తలుపు సందులోంచి ఎవరిదో కన్ను—ఈ గదిలోని ఎలక్ట్రిక్‌లైటు వెల్తురుపడి ఢళుక్కుమని మెరిసింది.

చూసేడు.

వాడెవడో నన్ను చూసీసేడు!

చూసీసేడు. గుర్తు పట్టేస్తాడు. రోడ్డుమీద వెళ్తూంటే—ఇదే యిదే-మా ఇంటికొచ్చి మా అమ్మచేత....దింపించుకున్నాది అని చెప్పేస్తాడు. అడిగిన వాళ్ళకీ అడగని వాళ్ళకీ.

ఇక్కడ సీక్రెసీ ఉందంది నిర్మల.

లేదు లేదు. ఇక్కడ సీక్రెసీ లేదు, డీసెన్సీలేదు. క్లెనీ లేదు. ఇదొక కమేళా, నేటివ్ ఆపరేషన్లు....పరపర కోసి పారేస్తారు.

"వాడెందుకొచ్చినట్టు? ఎందుకు చూసినట్టు?....అవును చూస్తాడు....తల్లి భ్రూణహత్యలుచేసి డబ్బు సంపాదిస్తుంది. కొడుకు ఆ మనుషుల లిస్టురాసుకుని వాళ్ళ ఎడ్రసులు సంపాదించి బైటపెడతానని బెదిరించి వాళ్ళదగ్గిర డబ్బు లాగుతాడు. బాగానే వుంటుంది; ప్రాక్టీస్—

మెదడు ఖరేల్‌మంది.

వెధవపని చేసింది తను. కప్పిపుచ్చుకోడానికి ప్రయత్నించడం అంత కన్నా వెధవపని. ఇది అయిపోతే దీనివల్ల ఆరోగ్యం గట్రా చెడిపోదమో లేక ఈ గాయాలు మానకపోదమో బ్లాక్‌మెయిలింగో సంభవిస్తె మళ్ళా దానికోసం మరోతప్పు చెయ్యాలో ఏమిటో! ఒక తప్పుని కప్పుకోడానికి పది తప్పులు.... శిక్ష అనుభవించేసినా బాగుండేదేమో.

కష్టం. శిక్ష అనుభవించడం అంత తేలికాక్కాదు.

చెయ్యొచ్చు. బాస్ మంచివాడు. విశాఖపట్నం బోరు కొడుతోంది సార్ అంటే చాలు. ఎక్కడికెక్కాలంటే అక్కడకి పంపిస్తారు. ఏ అనంతపురమో దూరంగా వెళ్ళిపోయి అబద్ధాలు చెప్పి కాలక్షేపం చెయ్యొచ్చు.

తలుపవతల గొడవ.

"అరవకురా!"

"అరుస్తానా మరీ అరుస్తానా!....నువ్వీ వెధవపన్లు మానమంటే మానవు. నేనేదో మర్యాదగా యింత సంపాదిస్తున్నా నీ బుద్ధినీది! చివరికి నీ విద్యంతా సరిగ్గా ఎవరిమీదా ప్రయోగించావో చూడు....గొంతు తగ్గింది. మెల్లిగా మందలిస్తున్నాడు.

అతను చెప్పేది బావున్నట్టుంది....జ్ఞాపకం వచ్చింది. నిర్మల ముందే చెప్పింది కదా. అతను బ్లాక్ మెయిలింగు చేసే మనిషికాదు.

తలుపుదగ్గిర కెళ్ళాలి....అతని గొంతుక బావుంది, అతనాడే మాటలు బావున్నాయి. ఈ డర్టీ ఆపరేషన్లు వద్దంటున్నాడు....నన్ను అమ్మని కమ్మంటున్నాడు....గుడ్‌గై ...."

"ఎర్రమందు తెచ్చేనమ్మా" దూరంనించి ఆడగొంతుక.

"వస్తున్నా"

"వస్తున్నాయి. "నల్లమందు; ఎర్రమందు, దబ్బలం, కత్తెర—ప్రాంగ్స్....గుడ్డపేలికలు—ఇంగువముద్దలు, కంపు....అమ్మా "ఓ అమ్మా! నన్ను చంపేస్తున్నావా;?....అమ్మా నన్ను పుట్టనియ్యవా?....అమ్మా నేన్నీకు ఏం అపకారం చేసేను? అమ్మా నన్ను పుట్టనీ-నీకు తియ్యని పిలుపులందిస్తాను....అమ్మా నువ్వీ వెధవపన్లు మానీవా? మర్యాదగా సంపాదిస్తున్నాను....తప్పు పన్లు చెయ్యకు. ఒక తప్పుని కమ్ముకోడానికి పది తప్పులు చెయ్యకు. సంవత్సరం ఆగితే పెళ్ళి చేసుకుంటాడు. ఆఫీసులో నచ్చజెప్పు.అనంతపురంవెళ్ళిపో....అమ్మా నాన్నా కలకటాలో వున్నారు....సంగతి తెలీదు....నీలాంటివాళ్ళు చదవ్వాలసిన పుస్తకం....500 డాలర్లివ్వకు....డీసెన్సీ, కర్టెసీ, సీక్రెసీ లేవు. వాటే మిస్టేక్! శేఖరం. ఎక్కడున్నావు? సగం మిస్టేక్ అయినా నీదని వొప్పుకో.

ధడ్;....

* * * *

కళ్ళు తెరిచింది శ్యామల

తను ఇంతసేపూ తెలివితప్పి పడిపోయేవున్నాది కాని, ఆ మురికివాసన గదిలో కటిక నేలమీద కాదు. తన ఎదురుగా నిలబడ్డది అచ్చుతమ్మే కాని ఆమె చేతుల్లో ప్రాంగ్స్, దబ్బలం లేవు, పక్కన ఆమె కొడుకు శేఖరమే నిలబడ్డాడు గాని అతను పెళ్ళికోసం సంవత్సరం ఆగేటట్టుగా లేడు, కడుపులో బిడ్డ ఉన్నాదిగాని ఆక్రందన లేమీ చెయ్యడంలేదు.

శ్యామల మనస్సులో వొక్కక్షణం. తాను ఇటువంటి పన్లుచేసే అచ్చుతమ్మకు కోడలు కావలసిందేనా అని, ఇది డర్టీ న్యూసెన్సేమోనని అనుమానం పొడసూపిందిగాని శేఖరం మొహంలోని నవ్వుకాంతికి అదట్టే సేపు నిలబళ్ళేదు.

ఇప్పుడు తను చేసింది మిస్టేకే అయినా తప్పు అనిపించుకోదు. ఔను. ఫస్ట్ మిస్టేక్....